

Tercera Part. LA CATALUNYA EN MARXA

- A) *El desenvolupament de l'organització eclesiàstica i les seves relacions internacionals* 7
1. *L'esperit de Cluny i les relacions de Catalunya amb Roma i Itàlia al segle x* 9
2. *L'abat Cesari, fundador de Santa Cecília de Montserrat i pretès arquebisbe de Tarragona. La falsa butlla de Santa Cecília* 25
3. *Origen i procés de consolidació de la Seu Ribagorçana de Roda* 57
- Introducció [57]. — Àdulf, bisbe de Pallars [65]. — Ató, bisbe de Pallars, Ribagorça, i Sobrarbe [68]. — El Pallars retorna a la Seu d'Urgell [71]. — La concreció del bisbat de Ribagorça i l'erecció de la Seu de Roda [73]. — L'episcopat d'Aimeric [79]. — El bisbe Borrell, elegit i consagrat a Urgell [85]. — El canvi de dinastia: Sanç el Major de Navarra a Ribagorça [88]. — Les polítiques contradictòries de Sanç el Major i del seu fill Ramir [95]. — La independència del bisbat de Roda [101]. — La liquidació definitiva de les pretensions d'Urgell [107]. — L'organització parroquial [112]. — Els monestirs [120].
- B) *L'abat Oliba i la seva època* 141
- Presentació de la primera edició [143]. — Presentació a la tercera edició [145].
1. *Els primers temps* 147
- Introducció [147]. — La família [149]. — Els records d'infància [154]. — L'adolescent [161].

2.	La vida amagada	165
	El comte [165]. — El monjo [171]. — L'abat [183].	
3.	La vida activa	201
	L'elecció episcopal [201]. — L'obra de recuperació [210]. — L'obra d'administració [221]. — L'obra de renovació [244]. — L'obra de pacificació [256].	
	Epíleg	273
C)	<i>La història i la llegenda a l'època comtal</i>	279
1.	La «dominació» de la casa comtal de Barcelona sobre el Migdia de França	281
2.	El comte Bernat de Ribagorça i la llegenda de Bernardo del Carpio	311
3.	La data i el lloc de la mort del comte Berenguer Ramon I	331
Apèndix.	EL DRET I LA LEGISLACIÓ (segles XIII-XV)	333
1.	Les <i>partides</i> a Catalunya durant l'Edat Mitjana	335
	El fet i les seves manifestacions: I. Introducció del títol XVIII de la segona <i>Partida</i> , conegut amb el nom de <i>Consuetudo Ispanie</i> , en el regiment dels castells catalans [335]; II. Aquesta introducció fa que sigui traduït al català el títol XVIII de la segona <i>Partida</i> [338]; III. Circumstàncies que expliquen i justifiquen aquesta introducció [341]; IV. Curs que segueix la lluita entre la <i>Consuetudo Ispanie</i> i la <i>Consuetudo Cathalonie</i> [355]. — La seva significació: I. Anàlisi del títol XVIII de la segona <i>Partida</i> i determinació de la <i>Consuetudo Ispanie</i> [358]; El dret català i la seva comparació amb el costum castellà introduït a Catalunya [364]. — Conclusió [378].	

2. Notes sobre la formació de les compilacions de «Constitucions i altres Drets de Catalunya» i de «Capítols de Corts referents al General» .	381
---	-----

Índex de noms	405
Índex de làmines	433
Índex de mapes i quadres	435

Procedència de les fotografies que il·lustren aquest volum:

- Cuyàs: 1, 6, 8, 11, 13, 15, 17, 22, 23.
 F. Tur: 2, 14.
 Manuel Esclusa, Vic: 3, 4, 5, 18, 19, 20, 21.
 Francesc Català i Roca: 7.
 Pere Català i Roca: 9, 12.
 A. M. B.: 24.
 Arxiu Mas: 10, 25, 26, 27.
 Arxiu de la Corona d'Aragó: 28, 29.